امتحان:

امتحان اول(چهار نیم ماهه) مکاتب سردسیر در ماه جون (سرطان) و مکاتب گرمسیر در ماه جنوری(جدی) اخذ گردیده و برای ۳-۸ روز دوام میکند. بعد از امتحان اول ده (۱۰) روز رخصتی عمومی می باشد.

امتحان سالانهء مکاتب سردسیر در ماه نومبر (قوس) و مکاتب گرمسیر در ماه می(جوزا) گرفته شده و برای ۳-۸ روز دوام میکند. بعد از امتحان سالانه سه ماه رخصتی عمومی است.

برای اینکه شاگرد در امتحان سالانه کامیاب گردد باید در هر مضمون اقلاً ۳.۵ یا (۳۵)نمره بگیرد و اوسط نمرات اش ۵ یا ۵۰ باشد. (حد اعظمی نمرات فی مضمون ۱۰ یا ۱۰۰است). شاگردی که نصف مجموعه نمرات را پوره کرده اما در یك یا دو مضمون از ۳.۵ یا ۳۵ نمره کمتر گرفته باشد مشروط حساب شده و مستحق است تا پیش از شروع سال تعلیمی جدید در مضامینکه مشروط مانده دوباره امتحان بدهد.

به آنعده شاگردان توجهء خاص صورت گرفته میتواند که در امتحان اول بخوبی کامیاب گردیده اما در اثر اشتباهات و غلطی های جزئی در امتحان سالانه ناکام مانده اند.

همچنین شاگردانیکه در تمام مضامین حد اقل نمرات یعنی ۳.۵ یا ۳۵ را گرفته اما نصف مجموعهٔ نمرات یعنی ۵ یا (۵۰) را پوره نکرده یا در سه مضمون از ۳.۵ یا (۳۵) نمره کمتر برده باشند از توجه خاصی برخوردار میگردند. مجلس معلمین میتواند در مورد همچو شاگردان فیصله نماید که کامیاب حساب شوند، امتحان شان ذوباره گرفته شود و یا ناکام مانده و صنف قبلی را باز تکرار نمایند.

الغای اکمال مکتب:

هرگاه مکتب بصورت قناعت بخش فعال نمی باشد، کمیتهء سویدن برای افغانستان حق دارد که اکمال مکتب را لغو نماید: این حالت در زمانی است که تعداد شاگردان حاضر یومیه در هر صنف کمتر از ۱۰ تن باشد، وقتیکه معلمین غیر حاضر بوده و یابه عبارت دیگر خلاف ورزی میکنند، یا مکتب یك سال تعلیمی (۹ ماه) جریان نداشته باشد.

هرگاه مکاتب به نسبت نا امنیتی یا دیگر شرایط غیر عادی درمنطقه مجبوراً مسدود گردیده و تدریس نا ممکن باشد به معلمین همچو مکاتب تا دو ماه به نسبت مسدود شدن مؤقت مکتب معاشات ماهانه داده می شود.

همچنین کمیتهء سویدن برای افغانستان حق دارد که مکاتب نزدیك همدیگر را مدغم سازد یا مکاتب را به موقعیت های پیش از زمان جنگ انتقال نماید.

محدودیت های بودجوی نیز ممکن باعث لغو نمودن اکمال مکاتب گردد.

پروگرام تربیهء معلم:

هدف:هدف از پروگرام تربیهء معلم اینست که در نتیجهء آموزش را بهتر ساخته و وضع تدریس و همچنین استعداد و لیاقت اداری سر معلمین راخوبتر نماید.

کورس های معلمین:

قبل از آنکه معلمین در کورس شامل گردند، ضرورت های شان توسط مشاورین مکاتب کمیتهء سویدن برای افغانستان ارزیابی گردیده و مطابق نتایج آن

برای سهم گرفتن در کورس انتخاب می شوند. کمیتهء سویدن برای افغانستان کورس های دو ماهه را دراوقات رخصتی عمومی در یکی از مراکز تربیهء معلم خود و کورس های بنام کورس های داخل مکتب را برای مدت ۲-۳ هفته در ساحه دایـر میکند.

سالانه در حدود ۵۰۰ معلمین در کورس های دو ماهه و در حدود ۱۰۰۰ معلمین در کورس های داخل مکتب تربیه می شوند (این تعدادا مجموعی برای ۱۸ ولایت است که کمیتهء سویدن برای افغانستان در آنجا فعالیت دارد.)

کورس های سر معلمین:

کمیتهء سویدن برای افغانستان سر معلمین را نیز تربیه می نماید. حصهء اول کورس در مورد امور اداری مکتب است که ۱۰ روز دوام میکند و قسمت دوم آن یك کورس تکراری برای تازه نمودن معلومات است که ۵ روز دوام دارد. سالانه در حدود ۱۰۰ تن سر معلم (درآن ۱۸ ولایات که کمیتهء سویدن برای افغانستان در آنها فعالیت دارد) تربیه میشود.

تصدیق:

معلمین و سر معلمینکه در کورس های تربیوی کمیتهء سویدن برای افغانستان اشتراك میکنند بعد از تکمیل نمودن کورس تصدیق میگیرند.

معلمین مکاتب دیگر:

اشتراك کنندگان کورس های معلمین و سر معلمین ممکن است به تعداد اعظمی تا ۲۰ در صد از معلمین مکاتبی را در بر گیرد که از طرف کمیتهء سویدن

برای افغانستان اکمال نمی شوند. این معلمین و سر معلمین نیز قبل از شامل شدن در کورس توسط مشاورین مکاتب کمیتهء سویدن برای افغانستان ارزیابی و انتخاب می گردند.

دیدن مکاتب:

هدف: هدف این است که فعالیتهای تعلیمی به منظور بهتر ساختن پروگرام تعلیم و تربیه ارزیابی گردیده و در رابطه با امور مکتب به معلمین و اهالی مشوره داده و کمك شود. این نیز هدف است که اطمنان حاصل گردد که فعالیت های تعلیمی مطابق با دستور العمل های تعلیم و تربیهء کمیتهء سویدن برای افغانستان پیش برده می شود.

اقسام معلومات:

مشاورین مکاتب کمیتهء سویدن برای افغانستان مکاتب را بصورت منظم می بینند. در ضمن بازدید ازمکاتب در مورد تعداد شاگردان و معلمین ، حاضری شاگردان و کارمندان مکتب، توزیع مواد درسی، امور اداری سهم گیری مردم و ضرورت اعمار و ترمیم تعمیر مکتب معلومات جمع آوری گردیده، همچنین معلومات در بارهء سوابق تعلیمی معلمین، وضع تدریس و نتایج شاگردان نیز جمع آوری میگردد.

مشاورین کمیته سویدن برای افغانستان مسؤلیت دارند تا معلومات را ضمن باز دید مکاتب که سالانه ٤-٦ مرتبه صورت میگیرد، جمع آوری نمایند. معلومات جمع آوری شده ترتیب گردیده و علاوه براینکه به منظور دیگر کارها مورد استفاده قرار میگیرد، به غرض راپور های سالانهء کمیتهء سویدن برای

افغانستان به منابع تمویل کننده از آن استفاده بعمل می آید.

اعمار و ترمیم مکتب:

هدف:

هدف اینست که در باز سازی تعمیرات مکاتب ابتدائی در افغانستان سهیم گردیده و یك محیط مناسب برای تدریس و آموزش فراهم گردد.

کمیتهء سویدن برای افغانستان در طول مدت ۱۹۹۲-۱۹۹۸ در حدود ۱٤۰ تعمیر مکتب را در افغانستان اعمار نموده است. سالانه در حدود ۱۰ الی ۲۰ تعمیرمکتب اعمار می گردد که تعداد شان مربوط به امکانات مالی که فراهم گردیده و در اختیارباشد، میباشد. مشخصات اعمار مکتب قرار ذیل اند:

- مردم محل باید در مصارف تعمیر مکتب حد اقل به اندازهء ۲۰ در صد اشتراك نمایند.
- مکاتب دخترانه در مرحلهء اول اعمار می گردد.
- مکتب باید در محل قبل از جنك واقع باشد (به استثنای مکاتب دخترانه)
- حق اولیت به مناطقی داده میشود که در سابق در آنجا تعمیر ها به تعداد کم اعمار گردیده باشند.

حقوق و وظایف

مردم محل (جوامع)

در بسیار از مناطق دورافتاده ودهات افغانستان تعلیم و تربیه رایج نبوده و اطفال قریه اکثراً از مکتب محروم مانده اند. درین روز ها اکثریت مردم به این پی

برده اند که تعلیم و تربیه برای رشد و انکشاف مملکت ضروری می باشد.

مردمیکه درترقی و تعالی تعلیم و تربیه دلچسپی داشته، کسانی اند که والدین را در فرستادن اطفال شان به مکتب تشویق نموده و در امور مکتب سهم می گیرند، مثلاً کسانی که مسؤلیت مکتب شانرا بر دوش خود می گیرند در واقعیت به یك انکشاف سعادتمندانهء کل جامعهء خویش خواهد افزود.

کمیته های محلی مکتب میتوانند که در همکاری با مکتب، معلمین و سر معلم نقش مهمی را بازی نمایند.

حقوق:

– اهالی میتوانند تا با کارمندان کمیتهء سویدن برای افغانستان در وقت بازدید از مکتب ملاقات نمایند.

– مردم قریه و والدین حق دارند تا با مشاورین مکتب که از طرف کمیتهء سویدن برای افغانستان گماشته شده اند، مذاکرات نمایند و مسایل تعلیمی را که به نظر آنها مهم می باشد، با مشاورین در میان بگذارند.

– اهالی آن منطقه که کمیتهء سویدن برای افغانستان در آنجا مکتب اکمال میکند، حق دارد که نظریات یا شکایات شانرا به مدیر تعلیم و تربیه کمیتهء سویدن، رئیس دفتر ساحوی کمیتهء سویدن و بالاخره به رئیس عمومی کمیتهء سویدن برای افغانستان ابراز نمایند.

– اهالی حق دارد که معلمین و سر معلم را پیشنهاد نماید، اما کمیتهء سویدن برای افغانستان این حق را برای خود محفوظ میدارد که مناسب بودن شانرا ارزیابی نماید.

– ملازمین مکتب را اهالی مقرر می نماید (که از آن جمله به یك تن کمیته سویدن معاش میدهد)

وظایف:

- مسؤلیت نگهداری تعمیر مکتب بر دوش اهالی بوده و چوکیدار شب باش را معاش میدهد.

اهالی باید اقلاً ۲۰ در صد مصارف اعمار مکتب را بردوش خود بگیرد.

- اهالی مسؤلیت ترمیمات جزّی و نگهداشت مکتب را بر دوش دارد.

- اهالی مسؤلیت دارد که در وقت ضرورت کارمندان کمیتهء سویدن برای افغانستان را جای رهایش تهیه نماید.

شاگردان:

تمام شاگردان باید در برابر معلمین و کارمندان مکتب برخورد احترامانه نشان دهند، آنها باید درمقابل والدین، فامیل و اعضای جامعهء شان سلوك مثبت داشته و مؤدبانه رفتار نمایند. آنها باید به موی سفیدان و بزرگان قریه احترام داشته باشند. سلوك و رویهء آنها باید با همصنفان شان نیز دوستانه و همکارانه باشد.

حقوق:

- تمام اطفال قریه که سن شان هفت سال بوده و به مکتب می روند، حق دارند که بدون در نظر داشت لسان، نژاد، مذهب یا جنس در مکتب ابتدائی شامل شوند.

- شاگردان حق دارند که بدون پرداخت فیس مکتب بخوانند.

- هر طفل حق دارد که تعلیمات مکمل ابتدائی را حاصل نماید.

- هرطفل حق دارد که مواد تعلیمی به زبان پشتو یا دری را بدست آرد.

– هر طفل حق دارد که معلمین ورزیده و صمیمی او را تدریس نماید.

وظایف:

ـ هر شاگرد باید مواظب بوده و ساعی باشد تا خوبتر کار کند. وظیفهء خانگی خود را همیش به وجه احسن انجام نماید.

ـ هر شاگرد بایددر حفظ ونگهداری مواد تعلیمی که برایش داده شده از احتیاط زیاد کار گیرد.

ـ هر شاگرد باید به وقت معین در صنف حاضر باشد و بدون اجازه غیر حاضری نکند.

سرمعلمین:

سرمعلم باید ترجیحاً از موسسهء تربیهء معلم، پوهنحّی ء تعلیم و تربیهء ادبیات یا ساینس فارغ بوده و تجربهء معلمی و سرمعلمی را داشته باشد. در صورت عدم موجودیت چنین سر معلم، ممکن است سر معلمین باتعلیمات پائین قبول شوند. به هر حال تنها بصورت استثنائی سر معلمین دارای تعلیمات کمتر از صنف دوازده هم پذیرفته میشوند. مشاورین مکتب کمیتهء سویدن برای افغانستان در مورد استخدام سر معلم مشوره داده کفایت و مناسب بودن وی را ارزیابی می نمایند.

دانش سرمعلم هر سال در مضمون مربوطه اش، مهارتهای تدریس و لیا قت او در امور اداری از طرف کارمندان کمیتهء سویدن برای افغانستان ارزیابی می گردد. یك سر معلم که در انجام نمودن امور اداری ضعیف بوده یا استعداد آنرا نداشته باشد، باید عوض شود.

سرمعلم شخص مهمی است، زیرا که در مکتب آمر بوده و در قریه از تعلیم و

تربیه نمایندگی میکند. سر معلم باید یك شخص محترم و قابل قبول جامعه بوده و نمونهء خوبی برای اعضای جامعه باشد. سر معلم باید وقار و اعتبار خوب تعلیم و تربیه را مطابق با ارزش های اسلامی ارتقاء دهد.

سر ملعم باید سعی نماید تا با اهالی، معلمین و شاگردان روابط خوبی را برقرار سازد. سر معلم باید تمام شاگردان را به حاضری یومیه تشویق نموده و بر نظم و دسپلین، پاکی و صفائی مکتب بیفزاید.

حقوق:

- سر معلم حق دارد که از نتایج فورمه های مشاهداتی که توسط مشاورین مکاتب کمیتهء سویدن خانه پری گردیده اند و همچنین از نتایج ارزیابی سالانه آگاهی یابد.
- سر معلم حق دار د که در صورت امکان و ضرورت از تربیه مسلکی کمتیهء سویدن برای افغانستان مستفید گردد.
- سر معلم حق دارد که تمام مواد اداری و دیگر مواد تعلیمی مکتب را بدست آرد.
- سر معلم حق دارد که استخدام و انفکاك معلمین را پیشنهاد نماید.
- سر معلم مطابق درجهء ۳ معاشات کمیتهء سویدن برای افغانستان بوده که کم از کم در ظرف هر سه ماه بشمول رخصتی عمومی برایش داده میشود.
- سر معلم حق دارد تا نظر یا شکایت خود را به مدیر تعلیم و تربیهء کمیتهء سویدن، رئیس دفتر ساحوی کمیتهٔ سویدن و بالاخره به ریــس عمومی کمیته سویدن برای افغانستان ابراز نماید.

وظایف:

- سرمعلم باید بامعلمین کمك نموده و به آنها مشوره دهد، کیفیت تدریس و نتیجهء آموزش خوب را بلند نماید.

- سر معلم باید به نگهداری خوب مواد تسلیم شده متوجه باشد و مسؤلیت دارد تا این مودا را بصورت درست در تحویلخانه نگهداری و در بین شاگردان و معلمین بشکل مساویانه توزیع نماید. سرمغلم مسؤل است که کتاب توزیع مواد رابه شکل درست نگهداری نماید.

- سر معلم مسؤل است که تمام شاگردان را در کتاب اساس ثبت نام نماید و کتاب مذکور را بشکل درست نگهدارد. سر معلم باید یك ماه پیش از شروع سال تعلیمی آینده شاگردان را ثبت نام نماید.

- سر معلم مسؤل است که در شروع سال تعلیمی معلمین را بر صنوف تقسیمات نماید و تقسیم اوقات را بسازد.

- سر معلم مسؤل است که کتابهای حاضری (شاگردان و معلمین) و کتب ترقی تعلیم را بصورت درست بکار ببرد.

- سر معلم مسؤلیت دارد تا اطمنان حاصل کندکه تمام امتحانات سال تعلیمی اخذ گردیده و نتایج آنها به مشاورین مکاتب کمیتهء سویدن برای افغانستان داده شده است.

- همچنین سر معلم مسؤلیت دارد که کتابهای دیگر اداری از قبیل کتاب اطلاع، کتاب مجلس، کتاب صادره و وارده، کتاب اساس وغیره بصورت درست نگهداری گردد.

- سر معلم معمولاً به صنف های ٤-٦ تدریس میکند، نظر به تعداد شاگردان و معلمین، نظر به جریان مکتب در اوقات مختلف یعنی دو وقته و مکاتب ضمیمه،

مقدمه:

کمیته سویدن برای افغانستان از سال ۱۹۸٤ میلادی به اینطرف اکمال فعالیتهای تعلیمی را در مناطق آزاد شدهٔ توسط مجاهدین، در افغانستان آغاز نموده است. میتوان گفت که در آن زمان این اکمال به یك شکل عاجل و فوری بوده که یگانه هدف آن فعال نگهداشتن مکاتب و جلوگیری از نابود شدن تعلیم و تربیه بود. بعد از خروج قوای شوروی، اکمال مکاتب از نگاه حجم و محتوی افزایش یافت و تدریجاً به اکمال انکشافی مبدل گردید. کمیتهء سویدن برای افغانستان در باز سازی و احیاء مجدد تعلیمات ابتدائی کمك میکند و در نظر دارد تا چنان تعلیم و تربیه با کیفیت را بمیان آورد که با معیار های بین المللی مطابقت داشته و به سویهء مصارف و معیار های جامعه افغانی برابر باشد.

کمیتهء سویدن برای افغانستان اینرا مهم میداند که مکاتب افغانی را با در نظر داشت کلتور افغانی و ارزشهای اسلامی اکمال نماید. این امر در تربیهء معلمین و همچنان در تهیهء مواد تعلیمی که به مکاتب توزیع گردیده اند، انعکاس یافته است. تربیهء معلمین و همچنان تولید کتب درسی توسط کارمندان ورزیدهء افغانی صورت گرفته و از نصاب تعلیمی ملی و اصول حکومتی پیروی مینماید.

کمیتهء سویدن برای افغانستان در حدود ۵۵۰ مکاتب ابتدائي را اکمال می نماید. در این مکاتب ۵۵۰۰ معلمین بشمول سر معلمین معاش میگیرند و ۱۵۵۰۰۰ شاگرد تعلیمات ابتدائی را حاصل مینماید.

این کمیته یك سازمان بزرگی است که به دستور العملها و رهنمایها ضرورت دارد تا به صورت درست به کار خود ادامه داده بتواند.

این دستور العمل های عمومی برای مکاتب اکمال شونده از طرف کمیته سویدن - حقوق و وظایف برای شاگردان و کارمندان مکاتب خلای موجوده را

تعداد ساعات تدریس سر معلم در یك هفته در بین ٦ الی ١٢ ساعت میباشد.

– سر معلم باید مجالس معلمین را بصورت منظم دایر نماید.

– هرگاه از طرف کمیتهء سویدن برای افغانستان کورس های تربیوی دایر می گردد سر معلم باید در آنها شرکت نماید.

– هرگاه کارمندان کمیتهء سویدن برای افغانستان بمنظور بازدید ازمکتب به ساحه می آیند، سر معلم باید زمینهء بازدید مکتب و اگر ضرورت باشد جای رهایش برای آنها مساعد نماید.

– سر معلم باید بدون کدام دلیل قانونی غیر حاضری نکند. غیر حاضری غیر قانونی باعث برطرفی سرمعلم میگردد.

– در طول یك سال تعلیمی غیابت سرمعلم به نسبت مریضی بصورت اعظمی تا سه روز بدون تصدیق داکتر معالج مجاز بوده و معاش این روز ها برایش داده می شود. رخصتی مریضی سالانه بصورت اعظمی بیست روز در صورتی پذیرفته شده و معاش روز های غیابت به سر معلم داده میشود که داکتر معالج آنرا تصدیق نماید. رخصت مریضی اگر از دوماه تجاوز نماید،باعث برطرفی میشود.

– در طول یك سال تعلیمی برای ضرورت شخصی تا ٥ روز رخصت مجاز بوده و معاش آن داده میشود. اگر غیابت برای ضرورت شخصی از ١٥ روز تجاوز نماید باعث انفکاك میگردد.

– چهل روز رخصتی ولادت برای سر معلمین اناث پذیرفته میشود.

معلمین:

معلمین باید ترجیحاً از موسسهء تربیهء معلم، پوهنحّی تعلیم و تربیهء ادبیات یاساینس فارغ باشند، تنها بصورت استثنائی معلمین دارای تعلیمات کمتر از صنف دوازدهم پذیرفته میشوند. مشاورین مکاتب کمیتهء سویدن برای افغانستان

درمورد استخدام معلمین مشوره داده، کفایت و مناسب بودن آنها را ارزیابی می نمایند.

معلمین هر سال درمورد دانش شان در مضامین وانجام امور تدریس از طرف مشاورین مکاتب کمیتهء سویدن برای افغانستان ارزیابی میگردند. هرگاه معلم دراجرای امور تدریسی ضعیف باشد باید عوض گردد.

معلم شخص مهم جامعه است، زیرا که او در قریه از تعلیم و تربیه نمایندگی میکند. معلم باید که یك عضو محترم و قابل قبول جامعه باشد. معلم بایدشهرت خوب تعلیم و تربیه را مطابق با ارزش های اسلامی ارتقاء داده و یك نمونهء خوبی برای شاگردان باشد. معلم باید در برابر شاگردان رویهٔ دوستانه و مشفقانه داشته باشد و بایدبا تمام شاگردان یکسان رفتار کند.

معلم باید در بوجود آوردن یك ماحول متحرك آموزشی تلاش ورزیده و بصورت دوامدار سعی نماید تا مهارتهای تدریس خود را بهتر نماید.

معلم باید کوشش کند تا تمام شاگردان اهداف هر مضمون را در هر صنف در یابند و همهء شاگردان آموزش شانرا تا صنف ششم مکتب دوام بدهند.

معلم باید در برابر همکاران خود همکاری و اشتراك مساعی نشان داده و روابط نیك خود را با جامعه بر قرار سازد.

معلم باید تمام شاگردان را به حاضری یومیه تشویق نموده و بر نظم و دسپلین، پاکی و صفائی مکتب بیفزاید.

حقوق:

- معلم حق دارد که در مورد تدریس و تعلیم و تربیه از طرف مشاورین مکاتب کمیتهء سویدن برای افغانستان با او کمك شود.
- معلم حق دارد که در صورت امکان و ضرورت از طرف کمیتهء سویدن

برای افغانستان تربیت مسلکی حاصل کند.

- معلم حق دارد که بعد از اشتراك در کورس تربیوی از طرف مشاورین مکاتب کمیتهء سویدن برای افغانستان با او ملاقات تعقیبی صورت گیرد.

- معلم حق دارد که از نتایج فورمه های مشاهداتی که توسط مشاورین مکاتب کمیتهء سویدن برای افغانستان خانه پری گردیده اند، و همچنین از نتایج ارزیابی سالانه آگاهی یابند.

- معلمینکه تعلیمات صنف ۱۲ و بالاتر از آن (یاتعلیمات علوم دینی معادل آن) را داشته باشند معاش شانرا مطابق درجهء (۲) از طرف کمیتهء سویدن برای افغانستان میگیرند، معاش معلمینکه تعلیمات شان پائینتر از صنف ۱۲ باشند مطابق درجهء یك کمیتهء سویدن برای افغانستان تأدیه میگردد. معاشات معلمین کم از کم در ظرف سه ماه بشمول ایام رخصتی تادیه میگردد.

معلمین حق دارند که نظر یا شکایت شانرا به مدیر عمومی تعلیم و تربیه کمیتهء سویدن، رئیس دفتر ساحوی کمیتهء سویدن و بالاخره به رئیس عمومی کمیته سویدن برای افغانستان ابراز نمایند.

وظایف:

- معلم ۲٤-۳۰ ساعت درسی را دریك هفته تدریس میکند.
- معلم باید پیش از هر درس آمادگی کامل تدریس را داشته باشد.
- معلم مسؤل است که کتاب ترقی تعلیم و کتاب حاضری را بصورت درست نگهدارد.
- معلم مسؤل است که مقدمات تمام امتحانات سال تعلیمی را آماده ساخته وامتحانات را اخذ نماید.
- معلم باید به تمام مجالسی که از طرف سر معلم به آنها دعوت شده حاضر

گردد.

- معلم باید در کورس تربیتی دایر شده از طرف کمیتهء سویدن برای افغانستان اشتراك نماید.

- زمانیکه کارمندان کمیتهء سویدن برای افغانستان بمنظور بازدید از مکتب دیدن میکنند، معلم باید برای آنها زمینه سازی کند.

- معلم باید بدون دلیل قانونی از وظیفهء خویش غیر حاضر نه شود. غیر حاضری غیر قانونی باعث انفکاك میگردد.

- در طول یك سال تعلیمی غیابت معلم به نسبت مریضی بصورت اعظمی تاسه روز بدون تصدیق داکتر معالج مجاز بوده و معاش این روزها برایش داده میشود . رخصتی مریضی معلم بصورت اعظمی بیست روز در صورتی پذیرفته شده و معاش روز های غیابت برایش داده میشود که داکتر معالج آنرا تصدیق نماید. رخصت مریضی اگراز دو ماه تجاوز نماید باعث برطرفی کارمندمیگردد.

- در طول یك سال تعلیمی برای ضرو رت شخصی تا ٥ روز رخصت مجاز بوده و معاش آن داده میشود. اگر غیابت برای ضرورت شخصی از ١٥ روز تجاوز کند باعث انفکاك وی میگردد.

- چهل روز رخصتی ولادت برای معلمین اناث پذیرفته میشود.

ملازمین:

ملازمین باید اشخاص مورد اعتماد و امانتدارباشند و احساس خوب نظم و انسجام را داشته باشد. یك ملازم از طرف روز در مکتب کمك میکند و یك ملازم از طرف شب مکتب را نگهمیدارد، معاش ملازم شب باش از طرف مردم اهالی داده میشود. ملازمین باید در بر قرار ساختن روابط خوب بااهالی ، معلمین و شاگردان تلاش نمایند. ملازم باید تمام شاگردان را به حاضری تشویق نموده و

نظم ونظافت را در مکتب بهتر سازد. ملازم در اوقات رخصتی عمومی نیز نگهداری مکتب را میکند.

حقوق:

– ملازمین حق دارند تا معاشات شانرا از کمیتهء سویدن برای افغانستان بگیرند.

– ملازمین حق دارند که در یك سال تعلیمی در ۲٤ روز غیابت برای شان معاش داده شود، روز های غیابت باید در هر حال پیش از غیابت از جانب سر معلم تائید گردد.

– ملازمین حق دارند که نظر یا شکایت شانرا به مدیر تعلیم و تربیهء کمیتهء سویدن ، به رئیس دفتر ساحوی کمیته سویدن و بالاخره به رئیس عمومی کمیتهء سویدن برای افغانستان ابراز نمایند.

وظایف:

– ملازم مؤظف در روز با سر معلم در هر نوع کارها یکه از او خواسته شده، کمك میکند. از قبیل پاك کردن داخل و خارج مکتب، تهیه نمودن آب صاف و بصورت درست تنظیم نمودن تحویلخانه.

ـ ملازمیکه بدون دلیل قانونی از وظیفهء خویش غایب گردد، منفك خواهد شد.

تنها در غیابتی که به سبب رخصتی مریضی باشد برایش معاش داده میشود. بصورت اعظمی سالانه ۳ روز غیابت بدون تصدیق داکتر معالج مورد قبول است.

بصورت اعظمی سالانه بیست روز رخصتی مریضی در صورتی مورد قبول می

باشد که داکتر معالج تصدیق مریضی برایش داده باشد. رخصت مریضی اگر از دو ماه تجاوز نماید سبب انفکاك میگردد.

ضمایم:

۱. موافقت نامه: مدیر تعلیم و تربیهء در دفتر ساحوی کمیتهء سویدن برای افغانستان– سر معلم مکتب

۲. فسخ نمودن موافقت نامه.

موافقت نامه

براساس:

دستور العمل های عمومی برای مکاتب اکمال شونده از طرف کمیتهء سویدن برای افغانستان ـ حقوق و وظایف شاگردان و کارمندان مکتب

مکتب E که در قریهء

ولسوالی ولایت واقع است.

از طرف کمیتهء سویدن برای افغانستان کمك میگیرد. کارمندان مکتب موافقه دارند که مطابق آنچه کار کنند که در سند فوقاً ذکر شده بیان گردیده اند.

تاریخ

از جانب کمیتهء سویدن برای افغانستان — از جانب مکتب

مدیر تعلیم و تربیهء دفتر ساحوی — سر معلم

SWEDISH COMMITTEE FOR AFGHANISTAN
SCA

کمیته سویدن برای افغانستان

لغو نمودن موافقت نامه

کمیتهء سویدن برای افغانستان از تاریخ   کمك خود را

با مکتب   E واقع در قریهء

ولسوالی   ولایت   قطع نموده است.

از جانب کمیتهء سویدن برای افغانستان

مدیر تعلیم و تربیهء دفتر ساحوی

پر می نماید. تا اداره نمودن و نظارت کردن اکمال مکاتب را بهبود بخشد.

هدف اینست که کارمندان مکاتب در مکاتب اکمال شونده از جانب کمیته سویدن برای افغانستان در وظایف محوله شان بحیث کارمندان مسلکی رهنمائی گردند. همچنین مقصد از این سند معلومات دادن به ریاست های تعلیم و تربیه و مردم محل در مور د اکمال تعلیم و تربیه از طرف کمیتهء سویدن برای افغانستان می باشد.

کمك کردن کمیتهء سویدن برای افغانستان مشروط بر اینست که " دستور العمل های عمومی برای مکاتب اکمال شونده از طرف کمیتهء سویدن برای افغانستان ـ حقوق و وظایف برای شاگردان و کارمندان مکاتب" مورد قبول واقع شود. برای تمام معلمین در مکاتب اکمال شونده از طرف کمیته سویدن لازم است که از اصول و قوانین نوشته شده هذا پیروی نموده و سر معلمین مکلفیت دارند تا این سند را امضاء نمایند.

شاید در مورد تعبیر دستور العمل های عمومی برای مکاتب اکمال شونده از طرف کمیته سویدن ـحقوق و وظایف برای شاگردان و کارمندان مکاتب شکوك و غلط فهمی ها رخ دهد، که معمولاً از طریق مذاکرات واضح میگردد. به هر حال، در آخرین فرصت کمیتهء سویدن برای افغانستان این حق را برای خود حفظ می نماید که در صورت عدم توافق اکمال مکاتب را قطع نماید.

رئیس عمومی کمیته سویدن برای افغانستان

تاریخ اپریل ۱۹۹۹

کمیته سویدن برای افغانستان

کمیتهء سویدن برای افغانستان در سال ۱۹۸۰(میلادی) به تعقیب تجاوز شوروی به منظور حمایت از مبارزهء مردم افغانستان برای کسب استقلال ملی و اخراج قوای شوروی از افغانستان بنیانگذاری گردید.

کمیته سویدن برای افغانستان از سال ۱۹۸۲م به اینطرف در بخش های صحی ، تعلیم و تربیه و زراعت به مردم افغانستان کمك های بشر دوستانه نموده است.

کمیته سویدن برای کمك های خود یك پالیسی دارد که در نتیجهء فیصله اعضاء بورد (هئیت رئیسه) کمیته مذکور بمیان آمده. در این پالیسی ذکر گردیده که کمك های کمیتهء سویدن برای مردم غریب در مناطق اطرافی (قریه جات) افغانستان می باشد.

یك اصل مهم در موقف کمیتهء سویدن اینست که در رابطه با گروهای مختلف سیاسی مذهبی و نژادی کاملاً بی طرفانه می باشد. اصل دیگر آن اینست که همهء فعالیت ها باید طوری طرح ریزی شوند که جامعهء آینده افغانی قادر باشد تا آنها را توسط امکانات و وسائل دست داشته خود پیش ببرند. مردم محل باید به شکلی از اشکال در فعالیت ها سهم بگیرند. پالیسی کمك ها تأکید میکند که باید به فرصت های تعلیمی دختران توجه خاص صورت گیرد.

منابع مالی پروگرام تعلیم و تربیه عبارت اند از مردم سویدن بشکل انفرادی، حکومت سویدن و اتحادیهء اروپا. در سویدن در حدود ۲۰۰۰۰ تن بصورت منظم به منظور کار کردن کمیتهء سویدن در افغانستان کمك میکنند.

در حال حاضر کمیتهء سویدن برای افغانستان به تعداد ۵۵۰ مکتب ابتدائی را دز هجده ولایت اکمال می نماید. که در آنها ۱۵۵۰۰۰ تن شاگرد از مواد تعلیمی و ۵۵۰۰ تن معلم از معاش مستفید می گردند. تربیهء معلمین نیز یك بخش مهم پروگرام تعلیمی می باشد. در حدود ۱۵۰ تعمیر مکتب را کمیتهء سویدن برای افغانستان اعمار نموده است. سواد آموزی کلانسالان یك جز کوچك پروگرام تعلیم و تربیهء این مؤسسه حساب می شود.

دفتر مرکزی کمیتهء سویدن برای افغانستان در پشاور پاکستان موقیعت دارد. سه دفتر ساحوی آن در داخل افغانستان درجلال آباد، غزنی و تالقان واقع اند. هر بخش تعلیم و تربیه ء دفاتر ساحوی یك تن مدیر، دو تن آمرین دفتر و در حدود ۱۵-۲۰ تن مشاورین مکتب دارد. هر بخش تعلیم و تربیه مسؤلیت پلان کردن و تطبیق نمودن پروگرام تعلیم و تربیهء کمیتهء سویدن برای افغانستان را در شش ولایت بر عهده دارد.

دستور العمل های عمومی

در خواست دادن برای اکمال مکتب:

قبل از آنکه مکتب برای اکمال مد نظر گرفته شود، باید یك در خواست به یکی از دفاتر ساحوی داده شود. از آنجائیکه به نسبت محدودیت های بودجه امکانات اکمال مکاتب برای کمیتهء سویدن محدود می باشد و هر سال مجال کمی برای اکمال نمودن مکاتب جدید موجود است. مهمترین مشخصات برای اکمال مکاتب جدید قرار ذیل اند:

- فعالیت های مکتب از یك مدتی جریان داشته باشد.
- مکتب ابتدائی باشد.
- مکتب در منطقهء اطرافی(دهات) باشد.
- موقعیت مکتب باید در جای باشد که قبل از جنگ در انجا مکتب دولتی بود.
- حد اقل ۷۰تن شاگرد به مکتب حاضری بدهد.
- معلمین نسبتاً ورزیده میسر باشد.
- مکتب از طرف کدام مؤسسهء دیگر اکمال نه شود
- مکتب دخترها حق اولیت دارد.

مکاتب :

مکاتب ابتدائی:

هدف: هدف اینست که در مورد احیاء مجدد تعلیمات ابتدائی در افغانستان کمك شود تا در نتیجهء آن محصول آموزش کار آمد و مفید گردد.

کمیتهء سویدن برای افغانستان سعی میکند تا مکاتب را در جاهای اکمال نماید که قبل از زمان جنك نیز در آنجا مکتب وجود داشت.تمام مکاتبیکه از طرف کمیته سویدن برای افغانستان اکمال میگردند (به استثناً مکاتب خانگی) مکاتب ابتدائی می باشند. برای اینکه اکمال مکاتب هرچه بیشتر بهتر گردد بعضی از مکاتب دارای ضمایم می باشند.مثلاً مکتب دخترانه یا مکتب خانگی میتواند ضمیمه مکتب دیگری باشد.

مکاتب خانگی:

کمیتهء سویدن برای افغانستان سعی می نماید که تعداد متعلمین نسوان را ازدیاد بخشد. در جائیکه تعمیر مکتب وجود داشته باشد بعد از ظهر صنف های نسوان ایجاد گردیده و به این ترتیب از تعمیر مکتب استفاده اعظمی صورت میگیرد.هرگاه مکتب ابتدائی در جای دور دست قرار داشته باشد در این صورت میتوان برای دخترها مکتب خانگي را تاسیس کرد.

مکاتب توین (جوره ئی):

بعضی از مکاتب به نام مکاتب توین یاد می گردند، که با مکاتب سویدن روابط خاصی دارند.

شمولیت (داخله) در مکتب:

برای شمولیت در صنف اول عمر شاگردباید هفت سال باشد. ثبت نام شاگردان باید یك ماه پیش از شروع سال تعلیمی مکتب صورت گیرد.

شاگرد اینکه یك ماه بعد از شروع شدن سال تعلیمی در مکتب شامل میگردند باید پیش از داخل شدن، سویهء تعلیمی شان آزمایش گردد.

شاگردانیکه رأساً برای شمولیت در صنوف بالاتر از صنف اول در خواست می دهند باید قبل از شمولیت نیز آزمایش گردند.

تعداد شاگردان در هر صنف:

تعداد شاگردان در صنف ۱-۳ باید از ۳۰ تن تجاوز نکند (تخمیناً ۳۰ تن‌حاضرین دایمی باشند.) حد اقل تعداد شاگردان برای تاسیس صنف ۱-۳، ۱۵ تن است. هرگاه تعداد شاگردان کمتر باشد باید دو صنف مجاور در یك صنف بنام چند صنفی یکجا شوند.

در صنوف ٤-٦ تعداد شاگردان باید از ٥٠ تجاوز نکند(تعداد واقعی حاضرین یومیه از ٥٠ بالا نباشد).تعداد اصغری تأسیس یك صنف در صنوف ٤-٦، ١٥تن میباشد. هرگاه تعداد شاگردان کمتر باشد باید دو صنف مجاور در یك صنف بنام چند صنفي یکجا شوند.

کارمندان مکتب:

هر مکتب ابتدائی (دارای صنوف بالاتر از سوم) بدون در نظر داشت بزرگی و خوردی آن یك سر معلم دارد. هر صنف یك معلم دارد. هر مکتب یك ملازم دارد. در جائیکه مکتب تعمیردارد مسؤلیت محافظ از طرف شب بر دوش مردم محل است.

سال تعلیمی:

سال تعلیمی باید همیش ۹ ماه یعنی ۲۲۲ روز باشد.بصورت عادی سال تعلیمی برای مکاتب سرد سیر از تاریخ ۵ ماه مارچ (۱۵ حوت) الی ۵ ماه دسمبر (۱۵ قوس) و برای مکاتب گر مسیر از تاریخ ۵ ماه سپتمبر (۱۵ سنبله) الی ۵ ماه جون(۱۵ جوزا) می باشد. اگر حالات جوی یا شرایط دیگر مانع شروع یا ختم مکتب به تاریخ مقرره میگردید، وقت ضایع شده درس شاگردان باید توسط طولانی ساختن وقت درس های روزمره یا ذریعهء کم کردن وقت رخصتی عمومی جبران نمایند.

مضامین و دروس هفته وار

هر روز دارای ٥ ساعت درسی ٤٥ دقیقه ئی می باشد.

ساعات درسی هفته وار

مضمون	صنف اول	صنف دوم_سوم	صنف ٤_٦
تعلیم‌القرآن	٦	-	-
فقه و عقاید(دینیات)	٦	٦	٤
حساب (ریاضی)	٦	٦	٦
قرآن کریم	-	٦	٤
لسان اول (پشتو یا دری)	٧	٩	٤
لسان دوم (دری یا پشتو)	-	-	٣
خط	١	١	١
رسم	١	١	١
سپورت	١	١	١
جغرافیه	-	-	٢
تاریخ	-	-	٢
ساینس	-	-	٢
مجموع ساعات درسی هفته وار	٢٨	٣٠	٣٠

دستور العمل های عمومی

برای مکاتب اکمال شونده

از طرف کمیته سویدن برای افغانستان

حقوق و وظایف شاگردان و کارمندان مکتب

۱۳۷۸ هجری شمسی

دستور العمل های عمومی
برای مکاتب اکمال شونده

از طرف کمیته سویدن برای افغانستان

حقوق و وظایف شاگردان و کارمندان مکتب

۱۳۷۸ هجری شمسی